

MAGYAR

FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. DECEMBER 2.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

I. ÉVFOLYAM, 42. SZ.

Mit hoz a Metro Mikulás?

Tizenhatevéesek
(Mickey Rooney,
Judy Garland,
Ronald Sinclair)

Tarzan és fia

Johnny Weissmüller, John S. Hart

Trópusi mámor Robert Taylor, Hedy Lamarr

Broadway Szerenád Jeanette MacDonald, Fred Astaire

N N és társa William Powell, Myrna Loy

Dal a szabadságról

Nelson Eddy, Virginia Lee Corbin

Andy Hardyt elkapja a szerelem

Andy Hardy csalódik a nőkben

Mickey Rooney

A nagy árnyék

Lionel Barrymore, Bobs Watson

Finom kis nászút Annabella, Robert Montgomery

Két tökfej

Stan Laurel

MGM

ELKÉSZÜLT!

Már az egész
szakma erről a
filmről beszél. —
Ha bemutatjuk: a
nagyközönség
százezrei fogják
csodálattal
emlegetni!...

SEMMELEWEISS

AZ

ANYÁK ORVOSA

Uray Tivadar

Simor Erzsé

Gózon Gyula

Árpád Margit

Somlay Artur

100 remek epizód-
szereplő ragyogó
alakítása. Rendezte:

Tóth Endre

Hunnia-Mesterfilm

Forgalomba hozza:

Hunnia filmgyár
filmelhelyező
irodája (New York paL.)

Telefon:

145-435, 145-434,
145-433

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

ELSŐ ÉVFOLYAM, 42. SZÁM.
BUDAPEST, 1939. DECEMBER 2.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GEZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 113—305, 116—977,

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél évre . . . . . 16 pengő

TARTALOM:

Még mindig semmi!	1
Hozzászólás a filmesztétikához: Né- meth Antal dr. újabb nyilatko- zata	2
A Filmkamara elnöksége Zsindely Ferenc államtitkáránál	4
A magyar filmgyártás statisztikai adatai	4
Premier Plan: Erődi Kálmán dr. Filmkamara	6
Mozisok közgyűlése Kassán	6
Új filmek:	
Zúgnak a szirénák	7
Hölgyek előnyben	8
A kirchfeldi pap	8
A negyedik nem jön	8
Premiermozik műsora	8
Lapszemle	9
Bette Davis	9
Filmkockák: v. d.	11
Hírek	11
Külföld	12
Filmcenzura	III
Hiradók	III
Hirdetők:	
Metró	I
Hunnia	II
Warner	3
Agfa	4
Sláger	5
Palatinus	7
Tobis	12
Photophon	IV

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.
Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423.
Felelős vezető: Kulcsár József.

MAGYAR FILM

Még mindig semmi!

Vállaljuk az ódiumot — unalmasak leszünk. Ujra a Filmkamara fel-
építéséről, szakmai szerepköréről és átszervezési törekvéseiről írunk. Pedig
de sok más megvalósítandó feladat is várna a Kamarára! Mindaddig azonban,
ameddig a kezdeti bajokon túl nem leszünk, felesleges távolabbi célokért
küzdéni.

A Kamara első évének utolsó hónapjába léptünk. Még pár hét és egy
évesek leszünk. Közben — úgy a tagok számát, mint a Kamara szakmai
súlyát tekintve — jelentős mértékben megnőttünk.

A ruhánk azonban megmaradt a szűkre sikerült első szabásában,
pedig hányszor kértük már, hogy a Kamara testére méretezett
új köntöst kapjunk, amelynek összeállítása megengedné a jövő
fejlődését is.

Számtalan sürgetésünkre ismételtén kaptuk már a választ, hogy
tervezet készül a Kamara szervezetének átalakítására és szakmai szerepkör-
rének megfelelő kiépítésére. Nem értjük azonban, hogy miért késik ez az
átalakítás ilyen soká.

Vagy szükséges a Kamara — vagy nem! Ha nem, akkor meg
kell szüntetni azonnal, hogy ne háborgassa a múltban kialakult
rendszer zavartalan továbbfejlődésében. Ha azonban helyes volt
a kormány kamara elgondolása, akkor mielőbb meg kell válto-
sítani teljességgel azt az elképzelést, hogy a Kamara a szakma
egészét átfogó és a magyar film fejlődését minden vonatkozás-
ban elősegítő és támogató, értékes szervezet legyen, amelynek
keretében minden helyes szakmai törekvés megtalálhassa a
sikerhez vezető támogatást.

Felemás rendszerrel nem boldogulhatunk a mai nehéz viszonyok között!
Tessék megnézni más kamarák helyzetét. Amennyire örömmel látjuk
más kamarák gyors kialakulását, olyan türelmetlenül nézzük a Filmkamara
ügyében tapasztalható lassú kibontakozást. Itt van például a Filmkamaránál
jóval fiatalabb Sajtókamara, mely már sokkal előbbre jutott, mert egészsé-
gesebb a szervezete.

Miért éppen a Filmkamara a mostoha gyermek? Hiába minden
erőfeszítés a filmkamara vezetőség részéről, ha a menővekedett
Filmkamara még mindig a szűkreszahott köntösében fuldoklik.
Mint hogy pedig a mellény kigombolásával itt a bajokon segíteni
nem lehet, csak az új ruha hozhatja meg a kívánatos, erőteljes
mozgást.

Az új köntösnek, tudomásunk szerint, semmi elvi akadálya nincs, — ilyen
akadályokat nem is igen tudunk elképzelni, — nem értjük tehát a szörnyű
késedelmet.

A mai nehéz helyzet mind kulturális és művészeti, mind ipari és
kereskedelmi tekintetben nemzeti feladatokat ró a filmszakmára. Ezek helye-
sen csak egységes irányítás mellett oldhatók meg.

A Filmkamara átszervezése tehát nemesak szakmai, hanem
általános nemzeti szempontokból is égetően sürgős. Miután meg-
győződésünk szerint ezt az átszervezésre hivatottak hiánytalanul
átértik, sürgősen meg lehet és meg kell teremteni a Kamara
megfelelő új felépítését.

Hozzászólás a filmesztétikához

Németh Antal dr. újabb nyilatkozata

Nagy riportban számoltunk be legutóbbi számunkban arról az előadásról, amelyet *Dáloky* János, a fiatal filmesztéta *A film műhelytitkai* címen tartott a Magyar Esztétikai Társaság előadássorozatának keretében és amelyhez Németh Antal dr., a Nemzeti Színház igazgatója szót hozza, váratlanul éles hangon bírálva a filmet, mint művészetet.

Előrelátható volt, hogy Németh Antal dr. hozzászólásával, amelyet szó szerint sikerült közölnünk, a napilapok is foglalkoznak. Így történt hogy cikkünket a következő tizenegy lap vette át: *Pesti Hírlap, Ujság, Népszava, Pester Lloyd, Magyar Nemzet, Nemzeti Ujság, A Mai Nap, Magyarság, Pesti Ujság, Esti Kurír és Pest.*

Németh Antal dr. feltűnő filmellenes állásfoglalása természetesen nemcsak a napisajtóban talált érthető visszhangra, de a magyar filmélet berkeiben is. Számos hozzászólás érkezett eddig hozzánk, amelyek azonban helyszűke miatt e héten még nem közölhetünk. Legközelebb azonban igyekszünk teret adni az érdekes nyilatkozatoknak, így elsősorban az ügyben legközvetlenebbül érdekelt *Dáloky* János előadó hozzászólását közöljük, majd foglalkozunk a filmszakma minden ágából egy-egy kiválóság véleményével is. Így meghallgatunk egy miniszteriális magyar filmgyártásirányítót, egy filmírót, egy filmrendezőt, egy filmgyári igazgatót, a Filmkamarát, egy filmgyártót, egy filmszínészt, egy filmköleszönt, egy filmszínházigazgatót, egy újságíró és még másokat is.

A nagy port felvert vita elindítója, Németh Antal dr. pénteken küldte be hozzánk kiegészítő nyilatkozatát, amely világosan és félreérthetetlenül közli meggyőződését a szóbanforgó problémáról és amelyet a magyar filmgyártás irányítói, vezetői és minden jelenősebb munkatársa olyan kíváncsian vár.

Németh Antal dr. érdekes és értékes filmesztétikai tanulmányát teljes egészében közöljük:

NÉMETH ANTAL dr.:

A Magyar Esztétikai Társaság november 21-i estje keretében *Dáloky* János, a kitűnő magyar filmszakember tartott előadást a film műhelytitkeiről. Ehhez az előadáshoz a Társaság engem kért fel hozzászólásra. Tehát a tény az, hogy egy tudományos társaság tisztán elméleti, tudományos szempontból tette vizsgálat tárgyává a filmet s így maga jelölte ki a hozzá-

szólás eszmei kereteit. Ez a keret: a filmet a vele, egyesek szerint, egyenrangúnak minősített többi művészetekkel együtt, illetve azokkal összevetve vizsgálni. Így nyilvánvaló, hogy a vitát már a kiindulás teljesen elméleti, tisztára elvi színvonalra helyezte. A sok-ezeréves multra visszatekintő, mondhatni az egyetemes kultúrtörténelemre támaszkodó örök művészetek mellett az alig négyévtizedes, még a technikai fejlődéssel vívódó film csecsemőnek tekinthető. A filmművészet eddigi pályafutásának és eredményeinek a hagyományos művészetekkel és azok eredményével való összevetése csak feltételezett, hipotétikus lehet. Olyasmi ez az összehasonlítás, mint amikor a csecsemő szellemi megnyilatkozásait érett alkotó ember életművével vetjük egybe. A dolog természetében rejlik, hogy a kised munkája csak feltételezett, elméleti összehasonlítás alapján mérhető a kiforrott alkotó életművéhez. Az ilyen összehasonlításból természetesen csak az érett művészet kerülhet ki győztesen. De épp oly természetes az is, hogy az összevetés nem a kiskorú emberi megnyilatkozás lebecsülése; nem ellene, hanem érte történik. Tudománytalan és minden esztétikai elgondolást nélkülöző az az erőltetett beállítás, amely ebből a feltételezett hypothetikus összevetésből azt igyekszik kinyagarázni, hogy az összehasonlító esztétikusok a „film ellenségei“.

Amikor a filmnek, mint a többivel egyenrangú művészetnek eredményeit a maradandó becsű, nagy művészeti alkotásokkal hasonlítjuk össze, akkor önként adódik a film formaművészetének keresése. Minden művészet a forma révén válik művészetté. A forma által tud magának maradandó helyet biztosítani az idők folyamában. A szavak művészetének a kötött forma, a vers ad maradandóságot, nagyobbát, mint a kötetlen próza élettartama. A vers könyvnyomtatás nélkül is túlélte a múlt századokat. (Homeroszi eposzok, Kalevala stb.) A formákba öntött örök emberi matériát, a mesét szintén megőrizte az ember, míg a formátlan és nem örök emberit formákba foglaló próza kihalt a hagyományörző nép lelkéből. Vessünk most egy pillantást a filmre. Hol itt a művészi forma?, hol a maradandóság?, hol az örökkévalóság? Ami a film világában értékesebb, viszonylag maradandóbb, annak anyagát más művészetek adták. A leg-

nagyobb, leghosszabb életű, legbecesebb filmalkotások, például *Walt Disney* mesefilmjei, az örök mesét a festőművészet eszközével tudták tartósabb formájává varázsolni. Ime, máris a víta eredményét mutató példa. A film maradó művészi eredményei: kölcsönzött tárgyak, kölcsönzött művészi formákban.

Akkor, amikor bárki is keresi, követeli a filmnek úgy általánosságban, mint sajátosan a magyar filmgyártásnak művészi (esztétikai) formáját, — akkor, amikor a filmet, az új világ művészetének ezt a csodagyermekét oia akarná ültetni a művészi formaadás nagy asztalához, akkor ez a cselekedet nem lehet filmellenes. Ellenben filmellenes az a törekvés, amely minden elvi hozzászólást tudománytalanul kiemel a saját keretei közül, idegen környezetbe állítja úgy, hogy apró kis napi érdekeket, szenzációkat szolgáljanak. Soha sem vált a művészetek fejlődésének javára a fenntartás nélküli leborulás olyan eredmények előtt, amelyek még nem állták ki a legszigorúbb bíró: az Idő ítéletét. Amikor majd idők múltán az eljövendő évtizedek embere ugyanolyan megrázkódtatással nézi végig a mai ember alkotta filmdrámát, mint amilyen belső megrázkódtatással halgatunk ma, háromszáz év után egy *Shakespeare-tragédiát*, vagy ugyanazzal az örök derűvel, kacagással néznek majd végig száz év múlva egy mai film-vígjátékot, amilyen ma, két és félezer év után egy *aristophanesi*, vagy egy háromszázéves *mollierei komédiát* élvezünk, — akkor beszélhetünk majd arról, hogy ezek a mai filmalkotások egyenrangúak az örök művészet nagy családjának halhatatlan gyermekeivel. Igaz, mi nem várhatunk ilyen sokáig. Mi ma, most szeretnénk maradandónak, sőt halhatatlannak minősíteni a mai filmalkotásokat. Lehetséges-e ez? Bizonyos mértékig lehetséges. Az esztétika mint tudomány kimutathatja azokat az állandó tulajdonságokat, melyek a századok által maradandónak minősített, valóban örökértékű alkotásokat jellemzik. Ha találunk ilyen tulajdonságokat, ha a művészi érték és maradandóság ezen jegyeit a mai filmalkotásokon is megállapíthatjuk, akkor majd beszélhetünk maradandó, művészi filmekről. Addig a filmnek ilyen istenítése tudománytalan és komolytalan; önreklám, reklám, napi hozsannázása azoknak, akiket anyagi érdekszálak fűznek a filmhez, mint iparhoz, mint üzemhez, mint üzlethez.

Tehát várjuk, várjuk a maradandó becsű, művészi filmalkotásokat, hogy azután egyszer mégis jogunk legyen a filmet igazi művészetnek minősíteni. Addig pedig olvassatjuk a film esztétikájáról szóló szép könyveket. Olyanokat is, melyek meg merik írni a filmnek, ennek a „fantázia-masínának“ egész eddigi élettörténetét, az emberi nyereszkedés vágyának ezt a csodáltságos hősmondáját. (L. pl. *René-Fülöp-Miller* híres könyvét: *Die Phantasiemaschine, Eine Sage der Gewinnsucht.*)

A

MAGYAR

FILM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánus!

Fórumban

**óriási sikerrel jelent meg
a Robin Hood testvérfilmje:**

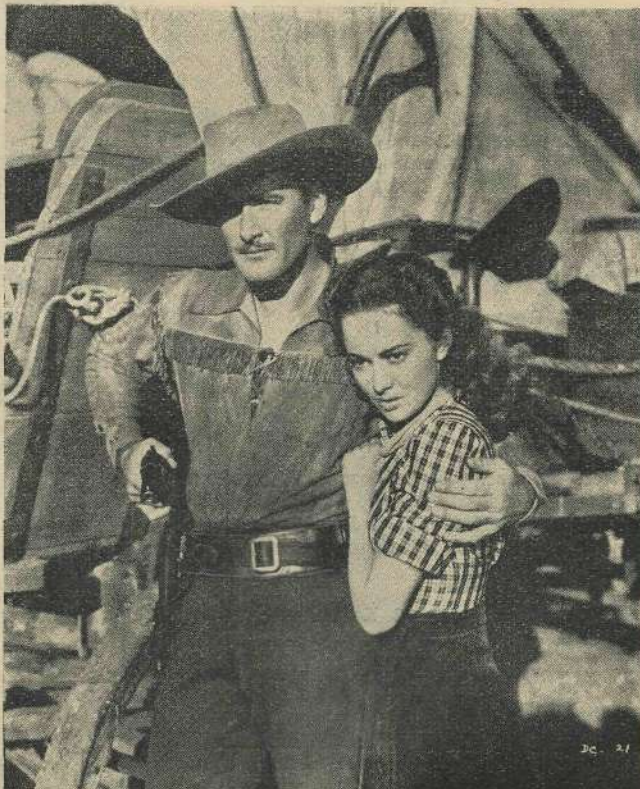
A holnap hősei

(Dodge City)

Végig szines

Errol Flynn, Glivia de Havilland, Ann Sheridan

Rendező: *Kertész Mihály*

Warner Bros.
WB
LIONEL LINCOLN

A Filmkamara elnöksége Zsindely Ferenc államtitkárnál

Az elmúlt hét végén a Filmkamara vezetősége Kiss Ferenc elnök és Tőrey Zoltán dr. alelnök felkeresték Zsindely Ferenc dr. miniszterelnökségi államtitkárt, az Országos Nemzeti Filmbizottság elnökét és részletesen tájékoztatták a külföldi filmbehozatal kérdéséről. Előadták továbbá a Filmkamarának azt a kívánását, hogy a jövőben a hivatalos helyek minden filmügyben a Filmkamara véleményét hallgassák meg és a Filmkamara nélkül lényeges kérdésben ne döntsenek. Kérték az államtitkárt, hogy szerezzen érvényt a kormány intencióinak, amelyek odairányultak, hogy a filmszakmában megteremtsék a kamarai egységet, vagyis arra kérték az államtitkárt, hogy a kamarai rendszer valóban érvényesüljön is.

Zsindely Ferenc dr. államtitkár a legnagyobb megértéssel hallgatta a Filmkamara vezetőinek részletes tájékoztatóját és ígéretet tett arra nézve, hogy minden kérdésben a legmesszebbmenően támogatni fogja a Filmkamara törekvéseit.

Reméljük, hogy az Országos Nemzeti Filmbizottság elnökének, Zsindely Ferenc dr. államtitkárnak értékes támogatásával gyorsabb tempóban fognak megvalósulni a Filmkamara törekvései.

MAGYAR FILMKAMARAI ÉVKÖNYV 1 9 4 0

Szerkeszti:

VÁCZI DEZSŐ
(VIII., Üllői-út 42. Tel. 136-386)

Megjelenik január elején

A magyar filmgyártás statisztikai adatai

A magyar filmgyártást irányító legfelső hivatalos szerv, az *Országos Nemzeti Filmbizottság* legutóbb felhívást intézett a *Hunnia Filmgyár* és a *Magyar Film Iroda* vezetőségéhez és tizenhét főcím és nagyszámú alcím alatt felsorolt kérdőpontokra kér minden magyar játékfilmre vonatkozólag válaszokat. A kérdőív a gyártandó filmek teljes gazdasági felépítését tárja fel s behatást enged a *Filmbizottságnak* a filmgyártás minden anyagi kérdésébe. Hasonlóképpen alcímek szerint részletezett felállítással kívánja a *Filmbizottság* a valóságos önköltségi elszámolás kimutatását az egyes filmekre. Ezenfelül minden naptári év végén külön bejelentendő az év folyamán kifizetett gyártási és egyéb munkabérek összege és aszerint részletezve, hogy azok irodai, műtermi, laboratóriumi vagy műhelybérek-e stb.

Úgy a költségvetésre, mint az összköltségre vonatkozó adatokat 1940 január 1-től kell az *Országos Nemzeti Filmbizottsághoz* bejelenteni.

A gyártási statisztika, amely támogatást kíván nyújtani a magyar filmgyártás jövő gazdasági kibontakozásának irányításához, a következő kérdőpontokat tartalmazza:

I. Könyv:

1. Könyvívó, 2. Versszöveg, 3. Jog, 4. Könyvsokszorosítás.

II. Zene:

1. Zeneszerző, 2. Szinkronnál zenekar, 3. Play-backnél zenekar, 4. Felvételnél zenekar, 5. Kottamásolás, 6. Kórus, 7. Szóló énekes, 8. Zenejog.

III. Rendező:

1. Rendező, 2. Művészeti vezető, 3. Gyártási vezető.

IV. Operatőr:

V. Vágó:

1. Vágó, 2. Vágó asszisztense, 3. Ragasztólány.

VI. Stáb:

1. Rendező asszisztense, 2. Segédrendező, 3. Felvételvező, 4. Segédfelvételvező, 5. Gépíró, 6. Pénztáros-könyvelő, 7. Script, 8. Műtermi kisegítő.

VII. Szereplők:

1. Főszereplők, 2. Epizódisták, 3. Statistéria.

VIII. Gyári költségek:

a) Műterem:

1. Műtermi felvétel, 2. Szinkron, 3. Play-back, 4. Keverés, 5. Lámpa-pausál, 6. Fővilágosító, 7. Kárpitos inspekción, 8. Keverő gép.

b) Díszlet:

1. Díszlet, 2. Díszlet törés, 3. Teherautó,

c) Külső:

1. Külső hangos, 2. Külső néma.

d) Vegyes:

1. Licenc, 2. Telefon, 3. OTI, MABI, 4. Váltó, kamat és illeték, 5. Ügyvédi költségek.

IX. Külső:

Gyáron kívüli költségek

X. Nyersanyag-laboratórium:

1. Nyersanyag, 2. Laboratórium.

XI. Kellék:

1. Kellékes heti fizetése, 2. Kellékvásárlás, 3. Kellékkölcsönzés.

XII. Ruha:

1. Ruhatervező, 2. Ruhák vétele, 3. Ruhák kölcsönzése.

XIII. Fodrász-öltöztető:

1. Frizurakészítő, 2. Fodrászok napi fizetése, 3. Öltöztetők heti fizetése, 4. Fodrászanyagszámlák.

XIV. Fotó:

1. Fényképész napi gázsi, 2. Fotóanyag számlák.

XV. Autó:

1. Produkciós kocsik, 2. Taxik.

XVI. Bi-Sa-Fő-Fi:

1. Biztosítás, 2. Gyártás alatt sajtó, 3. Főcím, 4. Filmkivágások.

XVII. Vegyes:

1. Irodai felszerelés, 2. Cutter-szoba felszerelés, 3. Kifutó heti fizetése, 4. Kisegítő személyzet, 5. Vacsorapénzek, 6. Adományok, 7. Különféle.

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

ÓVÁS!

Mivel közismert szakmai tény, hogy egy filmnek szakmai és anyagi sikerét az a körülmény alapozza meg és dönti el, hogy a premier-filmszínházak a kérdéses filmet mennyi ideig játszották, az ország mozi társadalmának figyelmét saját reputációnk érdekében szükségesnek tartjuk felhívni a következőkre:

GIBRALTÁR című filmünk a CORSO és DÉCSI filmszínházakban jelent meg premierben. Filmünk bevételei mind a két premier-filmszínházban úgy az első, mint a második héten nemcsak, hogy elérték a szerződéses prolongációs klauzula összegét, hanem azt mindegyik mozgóképszínházban lényegesen túlhaladták.

Szerződésünk értelmében ennek folytán

mindakét filmszínház köteles lett volna a filmet a harmadik héten is tovább játszani,

ami a mozitársadalom és a nagyközönség előtt is minden vitát kizárva, a film egészen rendkívüli szakmai és anyagi sikerét ténylegesen igazolta volna, hiszen ez

6 premierhetet jelentett volna. A DÉCSI filmszínház azonban a prolongációs klauzula elérése ellenére a filmet a harmadik héten nem játszotta tovább,

holott, — mint azt a napisajtóban megjelent hirdetések igazolják, — módjában lett volna a filmet továbbra is műsoron tartania.

Minthogy a DÉCSI filmszínház a mai napon a filmet műsoráról levette, emiatt a DÉCSI filmszínház ellen kártérítési pert indítunk, de szükségesnek tartottuk jelen

ó v á s u n k a t

is közzétenni,

nehogy a DÉCSI filmszínház fenti eljárása bárkit is a szakmában megtévésszen.

Budapest, 1939. november 30.

SLÁGER filmeket kölcsönző filmforgalmi kft.
Castiglione sk. Szigeti sk.

Premier Plan

ERŐDI KÁLMÁN dr.

Címzetes királyi tankerületi főigazgató, székesfővárosi reáliskolai igazgató, a székesfőváros pedagógiai filmbizottságának elnöke, egész sereg tanügyi intézmény és különböző egyesületek vezetője. Az oktatófilm szerelmese, aki a legrégibb idő óta kapcsolódott bele a fővárosi oktatófilmgyártásba. A film annyira szívügye, hogy érte és miatta bárkit megvárakoztat előszobájában a filmügyeekben hozzáfordulók előnyére. A pedagógia és a film összeházasítását a legszerencésebben végezte és ennek a szoros kapcsolatnak kimélyítése érdekében nemcsak itthoni hatáskörében, de mindenütt a külföldön is — legutóbb Londonban — minden lehetőt elkövet. Tipikus pedagógus, aki nemcsak hivatását úzi módszerrel, de magánéletében is követi ezt a bevált elvet. Mestroságos rangját felülmúló arisztokratikus megjelenése, — nemcsak külsejében, de származásában is főúr, — villájának rendezett parkja, bárminő megnyilatkozása a jó öreg pedagógiai módszer pedantériáját árulja el. Szikár alakja most is a régebbi sportemberre emlékeztet. Jóságú, de szigorú. A film említésére azonban felderül legzordabb tekintete is és „Vigye a fecske” kedvene szólásmondásával ismét a régi, kedélyes, de tekintélyt sugárzó européer.

HIVATALOS RÉSZ FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. BAJZA-UTCA 18

TELEFON: 113-305, 116-977

A KAMARAI BEADVÁNYOK BÉLYEGILLETKEI

A Kamara megalakulása alkalmával az illetékes hatóságok bélyegmentességet biztosítottak a benyújtott kérvényekre és a csatolt okmányokra. Ez a kedvezmény azonban már megszűnt s a fennálló törvényes intézkedések értelmében a Kamara köteles ragaszkodni ahhoz, hogy a hozzáérkező felvételi kérvények, fellebbezések, beadványok, úgyszintén ezek mellékletei állami okmánybélyeggel felszerelve érkezzenek be. A Kamara éppen ezért 1939. évi november hó 1-től csak olyan fellebbezéseket, kérvényeket és beadványokat fogadhat el, amelyek kellőleg fel vannak bélyegezve.

A Kamarához beadandó kérvény első példányára 2 pengős bélyeg, a másodpéldányra 1 pengős bélyeg, minden csatolt okmányra és igazolásra, ha azon nincs még állami bélyeg, 30 fillér. Külföldi vagy megszállott területi bélyeggel ellátott okmányokra szintén 30 filléres bélyeget kell ragasztani. Az Országos Színvészeti Tanácshoz, vagy minden a Kamarához beérkező fellebbezésre 4 pengős, a fellebbezés egy ívét meghaladó további íveire ívenként 1 pengős, a mellékletekre pedig 30 filléres okmánybélyeg kell.

A bélyegzési kötelezettség az egyéb-fajta beadványoknál a következők: okmánypótlási kérelemre, törlési kérelemre,

tagdíjfizetési halasztásra, fegyelmi feljelentésre 2 pengős okmánybélyeget kell ragasztani, minden mellékletre pedig 30 filléres bélyeget. Fegyelmi eljárásnál a feljelentett a Kamara részéről történt eljárás folyamán beadványaira bélyeget nem ragaszt, az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésre azonban a feljelentettnek is 4 pengős okmánybélyeget kell ragasztania.

Nem kell bélyeg indítványokra, amelyek a Kamara bármely szervéhez vannak intézve; a törvényekre, rendeletekre vonatkozó felvilágosítási kérésekre, tanácskérésre, színpadi név, cím- és lakásváltozás bejelentésére, panaszokra, feljelentésekre (amennyiben nem fegyelmi bejelentés) és tagdíj elleni fellebbezésre.

FIGYELMEZTETÉS A GYÁRTÓ CÉGEKHEZ!

Ismételten felhívjuk a gyártó cégek figyelmét arra, hogy az 1939. évi IV. tc. értelmében gyártó cégeknél igazgatói és igazgatási tennivalókat ellátó művészeti ügyvezetői, rendezői, segédrendezői, dizslettervezői, ruhatervezői, karmesteri, gyártásvezetői és felvételezői munkakörben zsidónak tekintendő egyén még abban az esetben sem foglalkoztatható, ha netán az illető kamarai tagsága időközben meg nem szűnt volna. E rendelkezések be nem tartása a bűnvádi eljárás megindítását vonja maga után.

Mozisok közgyűlése Kassán

A kassai mozisgyűlés előkészítése végett az MMOE ügyvezető alelnöke, Morvay Pál, Szlammer Béla választmányi taggal Kassára utazott, ahol Oelschläger Lajossal és Korponay Sándorral, a kassai mozis vezetőivel együtt állapították meg a kassai közgyűlés pontos részleteit.

A közgyűlésről a Magyar Film Iroda felvételeket fog készíteni, amelyek a Magyar Világhíradó-ban is meg fognak jelenni, a résztvevő mozisok tehát saját mozgósínházuk vásznán láthatják magukat viszont.

A vidéki mozgósínház-tulajdonosok és hozzátartozóik részére az MMOE elnöksége már is biztosította úgy az oda- mint a visszautazásnál a 33 %-os vasuti kedvezményt. A kedvezmény igénybevételének részleteit lapunk legközelebbi számában közöljük. A budapestiek ugyanezt a kedvezményt élvezik, de szó van arról is, hogy autócaron utazzanak Kassára és vissza. A végleges döntést ugyancsak legközelebbi számunkban közöljük. Mindkét változatban december 19-én reggel 7 órakor indulnának a budapestiek, délben érnének Kassá-

ra és 20-án délben vagy délután indulnának vissza. A vidéki kartársak saját csatlakozásaik figyelembevételével úgy induljanak, hogy 19-én délben már Kassán legyenek.

A közgyűlés érdemi részét illetően igen nagy az érdeklődés, számos értékes felszólalás várható, miért is az Egyesület elnöksége már most felkéri felszólalni kívánó tagjait, hogy a felszólalók sorrendjének megállapítása végett ebbeli szándékukat jelentésük be az Egyesületnek már most.

A MAGYAR FILM is a közgyűlés fontosságához méltón tájékoztatja majd a kassai közgyűlés lefolyásáról a szakmai nyilvánosságot, a lap szerkesztője, Vácsi Dezső is részt vesz a közgyűlésen és arról részletes tudósítást fog írni.

A kétségkívül történelmi jelentőségű ideai kassai mozis közgyűlésen elhangzó beszédeket, hozzászólásokat és előadásokat teljes terjedelmében közöljük majd lapunk hasábjain, hogy ezzel is maradandó emléket állítsunk az MMOE 1940. évi kassai közgyűlésének.

**A légvédelem és légoltalom hősei-
nek bravuros élete
és szerelme**

Irtá: Békeffy István

Zene: Fényes Szabolcs

Rendezte: Csepreghy Jenő

Palatinus film

**Rajnay, Lukács Margit, Hidvéghy Valéria,
Vértess, Kelemen Lajos, Mihályffy, Apáthy,
Greguss, Kürthy, Kövály**

Uránia - Atrium - Décsi

ÚJ FILMEK

Zúgnak a szirénák

(Szárnyas dandár)

Irtá: Békeffy István

Zene: Fényes Szabolcs

Rendezte: Csepreghy Jenő

Segédrendező: Pécsy Dénes

Munkatársak: ifj. Güttler Lajos, br. Sta-
dauch Alfonz

Főszereplők: Rajnay Gábor, Zala Karola,
Lukács Margit, Greguss Zoltán, Vértess
Lajos, Mihályffy Béla, Apáthy Imre,
Szécsy Ferenc, Hidvéghy Valéria, Kürthy
György, Kelemen Lajos, Kövály Gyula,
Kovács Terus, ifj. Latabár Árpád, br.
Huszár Bea, Gödölle Anna, Bánáss Zsu-
za, Csermely Béla, Nádai Ilona, Károlyi
Vilmos, Bimbó Attila, Mikó István, dr.

Gyalog Ödön

Gyár: Hunnia

Beszél: magyarul

Produkción: Güttler Antal

Gyártási vezető: Jeszenszky Ferenc

Kép: Makay Árpád, Bécsi József, Beren-
dik István

Légi felvételek: Horváth József

Hang: Lázár István

Összeállította: Pokol Péter

Díszlet: Pagonyi János

Hossza: 2370 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Palatinus

Bemutatta: Uránia, Atrium, Décsi,
november 30.

Szabkbemutató: Uránia, december 1.

Közreműködnek: a m. kir. légierők ala-
kulatai, a m. kir. légvédelmi tüzéralaku-
latok, a m. kir. államrendőrség, a Buda-
pesti Önkéntes Mentőegyesület, Buda-
pest Székesfőváros Tűoltósága, Buda-
pest Székesfőváros üzemei

*

Bánáthy repülő-alezredes boldog csalá-
di életet él feleségével és leányával, Er-
zsiyel, akinek a komoly, rokonszenves
Kovács repülő-főhadnagy udvarol. A Bá-
náthy alezredes parancsnoksága alatt álló
repülőtisztek, mint egy nagy család tag-
jai énekelnek. Kéký zászlós hűgának Pados
százados udvarol. A kis városka leggaz-
dagabb embere, Bardocz gyáros, aki a
légoltalmi előírásokat semmibe se veszi,
Bardocz is udvarol Erzsinekel, de az eluta-
sítja, mert Kovácsot szereti.

Az ország hadseregét riadókészültségbe
helyezik. Váratlanul hadüzenet nélküli
repülőtámadást hajtanak végre egy el-
lenséges hatalom repülői. Bánáthy kapja
a parancsot a támadás visszaverésére.
Pados száll fel, hogy elúzza a támadókat.
Kéký zászlósnek nem szabad felszállnia,
de mikor látja a százados szorongatott
helyzetét, felszáll és megmenti felettetését.
Az ellenséges repülők közül csak egy
menekül el. A támadás visszaverése nem
jelent nyugalmat. Ismét támadás indul
a repülőtér ellen. Bánáthy hős repülői új-
ra szembeszállnak az ellenséggel. A kis
város lakói fegyelméletten vonulnak az
óvőhelyre. Az ellenséges bomba megron-
gálja az óvőhely szellőzőkészülékét és a
bennlévőket a megfúladás veszélye fe-
nyegegeti. Bardocz élete kockáztatásával
takarítja el a romokat. Bánáthy alezre-
des hős repülői visszaverték a támadást,
de Kovács főhadnagy hősi halált halt.

Bardocz gyárost súlyos anyagi veszteség érte. A repülőtéremelés elpusztította gyárát. A jövőre nézve az ad neki vigaszt, hogy mint megváltozott embernek reménye lehet arra, hogy Erzszi meghallgatja és a felesége lesz.

Hölgyek előnyben

Filmre írta: Hajós Jenő
Zene: Losonczy Dezső és Hajós József
Rendezte: Mártonffy Emil
Segédrendező: ifj. Lázár István
Főszereplők: Vaszary Piri, Nagy Alice, Kiss Manyi, Dajbukát Ilona, Pethes Sándor, Szilassy László, Bilicsi Tivadar, Pártos Gusztáv, Pethes Ferenc, Köpeczy Boócz Lajos
Gyár: MFI
Beszél: magyarul
Felvételvezető: Sipos László
Kép: Isey Rezső
Hang: Kereszti Ervin
Összedállította: Farkas Zoltán
Díszlet: B. Kokas Klára
Hossza: 2494 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Atelier
Bemutatta: Fórum, november 24.

*

Két tehetséges, de éhenkórász zenész, végre elhelyezkedést találnak egy cigányzenekarban. A „pünkösdi királyság” nem tart sokáig. Újabb nehéz napok után hőseinket egy hazai zenekarban, majd egy néger zenekarban látjuk viszont. A szerződések lejártával hőseink ismét az utcára kerülnek és mikor újabb szerződésért kopogtatnak, véletlenül meghallják, hogy az ügynökség a Hollandi Tulipánok elnevezésű női zenekarhoz még két zenészt keres. Kényszerű helyzetükben megpróbálják a lehetetlent, női ruhába öltöznek és ily módon a zenekar tagjaivá lesznek, mint Pierette és Paulette kisasszonyok. A zenekarnak egyik tagja Gabi, mindkettőnek, Péternek és Pálnak is megtetszik. Hogy udvarolhasanak Gabinak, visszaöltöznek időnkint férfi ruhájukba, Péter mint Pierette bátyja, Pál pedig mint Farkas Pál zeneszerző. Péter megtetszik a zenekar egy másik tagjának Miminek, de Péter hallani sem akar Mimiről, mert Gabiba szerelmes és minden eszközzel igyekszik Páltól, mint veszedelmes vetélytárostól megszabadulni. De Péter minden áskálódása Pál ellen csődöt mond, mert Gabi csak Pált szereti és sok akadály után Gabi boldogan nyújtja kezét Pálnak, míg a játszmat elvesztett Péter Mimihez tér vissza.

A kirchfeldi pap

(Der Pfarrer von Kirchfeld)

Írta: Ludwig Anzengruber
Rendezte: I. és L. Fleck
Főszereplők: Hans Járay, Hansi Stork, Karl Paryla
Gyártotta: Excelsior
Beszél: németül
Magyar szöveg: Lándor Tivadar
Hossza: 2335 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Kárpát
Bemutatta: Omnia, november 30.

*

Hell, Kirchfeld alpesi község fiatal plébánosa, köztisztelőnek és szeretetnek örvend az egész községben. Egyetlen ember van, aki kerüli, Wurzel Sepp, aki teljesen elvadult fiatalember. Nem jár temp-

lomba, nem szereti a papot. Egy napon a szép, fiatal leány érkezik St. Jakobból, a szomszéd községből. Öreg plébánosa ajánlotta cselédnek a kirchfeldi pap gazdagságába. Annus — így hívják a leányt — számára új élet kezdődik az ifjú plébános öreg gazdaasszonya oldalán. Egy napon szép keresztet lát meg a plébános asztalán. Felpróbálja. A plébános éppen akkor lép be. A fiatal cselédleány zavarba jön, de a jószágos pap megnyugtatja őt, sőt látván a leány örömet a keresztrel, neki ajándékozza. Hiszi, hogy Annus, aki istenfélő, jó leány, tisztességben fogja a keresztet viselni. Sepp, a papgyűlölő legény kilesi beszélgetésüket, amelyben a leány engedélyt kér, hogy viselheti nyilvánosan a keresztet. A pap jószívuően megengedi ezt. Sepp elhíreszteli az egész faluban, célzatos beállításban, hogy a pap drága aranykeresztet, ékszerszerűen ajándékozott a leánynak. A papgyűlölő legény rágalma, amellyel a maga istentagadását akarja igazolni, egyre jobban terjed s a legközelebbi vasárnapon, mikor a pap a szöszökre lép, a hívek kivonulnak a templomból. A tisztaszívű pap dermedten nézi ezt a tüntetést. Otthon aztán megtudja, mi volt az oka. Az öreg gazdaasszony mindent elmond neki és a lányt is korholja, miért tette fel a keresztet. A lány átgyalogol St. Jakabba, hogy kiöntse lelkét az ottani öreg plébános előtt. Amde az Salzburgba ment és a kirchfeldi papot kérte meg, hogy helyettesítse. Így hát a leány anélkül, hogy tudná, előtte gyónja meg, hogy az aranykereszt nyilvános viselésével hírbehozta jószágos gazdáját. Azt kéri, hogy ne csak vezeklést rójjon ki rá, hanem mondja meg, milyen utat kövessen. A pap megvizsgálja a lányt. Azt mondja neki, maradjon tisztességes, mint eddig volt és egykor majd tisztességes asszony lesz belőle. Közben visszaérkezik az öreg pap s közli ifjú oltártestvérével, hogy az érsek mindenről hallott, nem hiszi el a rágalmakat és áthelyezi őt a székvárosba plébánosnak. A fiatal pap az első pillanatban elítélést lát a főpásztori intézkedésben, de leküzdő háborgását és újra hitet tesz a papi kötelesség vállalása mellett. Mikor pedig egy legény nőül kéri Annus, utolsó kirchfeldi papi aktusként ő maga esketi össze az ifjú párt. Búcsúszakor megjelenik Sepp, az istentagadó legény. A pap magához öleli a megtért bárányt. A faluból való eltávozás pillanatában megjelenik a hívők egész serege, hogy fájó szívvel búcsúzzék el szeretett, aztán félreértett tisztaszívű papjától, akit most már igaz mivoltában ismert meg. Hell, a kirchfeldi pap áldással búcsúzik népétől.

*

A békebeli színpadok állandó és kedvelt műsordarabjának filmváltozata, a régi

Ausztria filmproduktuma keresetlen eszközökkel dolgozza fel az ismert történetet. A cselekmény környezete maga lebilincselő élmény, a szereplők egészséges alakítása megnyugtató, a film pergése, folyamatos alakulása, szövevényei érdekfeszítő drámává léptetik elő a fiatal kirchfeldi pap epizódját.

A negyedik nem jön

(Der vierte kommt nicht)

Írta: M. W. Kimmich
Rendezte: M. W. Kimmich
Főszereplők: Dorothea Wieck, Elisabeth Wendt, Charlott Daudert, Lina Lossen, Werner Hinz, Ferdinand, Marian, Franz Shafleitn, Alexander Engel, Ernst Stimmel
Gyártotta: Tobis
Beszél: németül
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2470 méter
Cenzura: felüli
Kölcsönző: Tobis
Bemutatta: City, november 30.

*

Holm kapitány, Tilenius bíró, Fredmark orvos és Svanborg bankpénztáros iskolatársak voltak és a kollégium falain túl is megőrizték a régi barátságot. Minden héten összejönnek. A három jóbarát türelmetlenül várja a pénztárost. De Svanborg ma késik, noha rendkívül pontos, pedáns ember. A három jóbarát rosszat sejt, Svanborghoz sietnek és a pénztárost holtan találják. Mellette revolver s egy levél, amelyben sikkasztást ismer be — ezért menekült a halálba. A pénztáros Colman bankjában, a hatalmas tőzsdevezérnél volt alkalmazva, aki szintén iskolatársa volt a négy jóbarátnak. Tilenius felkeresi őt, hogy tisztázza a sikkasztás ügyét és megkérje a bankárt, kímélje lehetőleg Svanborg nevét. Colman megígéri. A pénztáros édesanyja nem tud beletörödni, hogy fia sikkasztott és agyonlőtte magát. Svanborg egyszerűen élt, nem volt semmiféle szenvedélye, a sikkasztás teljesen érthetetlen. Az asszony és a három jóbarát tüzetes helyszíni szemlét tart Svanborg lakásán s végül is arra a meggyőződésre jutnak, hogy Svanborg nem lett öngyilkos, hanem agyonlőtték. A három jóbarát egyelőre titokban megkezdik a nyomozást. Colman bankár melléjük adja Holmint, a magántitkárt, hogy segítségükre legyen, de négy szemközt utasítja a titkárt, figyelje meg a három barátot is, mert a jó nyomozó nem bízhat senkiben. És csakugyan, gyanus dolgok derülnek ki a barátokról is. Fredmark felesége szerelmes volt Svanborgba, az áldozat tehát az orvos vetélytársa volt. Tilenius 100.000 korona kölcsönt kapott Svanborgtól azal, hogy a pénztáros halála esetén a

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM	Zúgnak a szirénák	nov. 30-tól	Palatinus
CASINO	Tánc a föld körül	nov. 30-tól	Hunnia
CITY	A negyedik nem jön	nov. 30-tól	Tobis
CORSO	Gibraltár	nov. 17-től	Száger
DÉCSI	Zúgnak a szirénák	nov. 30-tól	Palatinus
FORUM	A holnap hősei	dec. 1-től	Warner
OMNIA	A kirchfeldi pap	nov. 30-tól	Kárpát
RADIUS	Asszonyok szállodája	nov. 22-től	Fox
ROYAL APOLLO	Kék csillag	nov. 23-tól	Paramount
SCALA	Pygmalion	nov. 15-től	Deák
URÁNIA	Zúgnak a szirénák	nov. 30-tól	Palatinus

kölcsönt nem kell visszafizetni. A házmesterné a gyilkosság előtt egy sárgafelöltös urat látott a házban — a felöltő pontosan olyan volt, mint Holm esőkabátja. Egy nő is járt a pénztárosnál halála előtt. Kiderül, hogy a nő Irén volt, Holm szerelme, akit Colman elhódított a kapitánytól. De lehet, hogy a pénztárost egyik alantasa ölte meg bosszúból, mert Svanborg leleplezte, hogy sikkasztott. Holmin, a bankár magántitkára buzgón nyomoz és meglepő felfedezésre jut. Colmanhoz siet, hogy jelentést tegyen. Colman éppen együtt van a három baráttal, amikor Holmin megérkezik. A titkár rendkívül izgatott, egy korty pezsgőt iszik — és összeesik. Szívszélhűdés — állapítja meg Fredmark doktor. De másnap kiderül, hogy a pezsgőben mérge volt... Ki kevert mérget Holmin pezsgőjébe? Csak Svanborg gyilkosa tehette. De ki ölte meg Svanborgot? Ezt a titkot mi nem árulhatjuk el. Lélekzetfojtó jelenetek során a film utolsó felvonásában minden kiderül.

*

Teljesen új zsánerű bűnügyi film, amelynek az az egyik érdekessége, hogy a rendőrség nem szerepel benne, hanem az áldozat barátai nyomozzák ki a tettest, aki a végén halálraítéli magát. A műveltebb közönség számára készült sikerült kísérlet nagy tetszésre talált.

LAPSZEMLE

ESTI UJSÁG, 1939. XI. 24. Szabályozzák a magyar filmek megjelenési idejét.

MAGYARORSZÁG, 1939. XI. 25. Négyezer pengőre ítélték a zsidótörvény kijátszásáért Gerő volt „mozicsászárt”.

ÚJ MAGYARSÁG, 1939. XI. 26. Robert Taylornak nem szabad meghalni.

MAGYARSÁG, 1939. XI. 26. Csendes zsidó bojkott-mozgalom a keresztény magyar filmgyártás ellen.

VIRRADAT, 1939. XI. 27. Huzly Imre dr.: Saját premierà-színházat kér a magyar filmgyártás.

PEST, 1939. XI. 28. Amikor a nyilasoknál nem tudja a jobbkez, mint csínál a bal.

ÚJ MAGYARSÁG, 1939. XI. 30. (d. a.): Látogatás a magyar írók filmje iró-dájában a Hunnia telepén.

ESTI UJSÁG, 1939. XI. 30. Mégegy-szer a Semmelweis-vita.

8 ÓRAI UJSÁG, 1939. XI. 27. Egy budai moziarát: Nyilas védőpajzs alatt.

MAGYARSÁG, 1939. XI. 29. Ry.: Amikor a nyilasoknál tudja a jobbkez, mit csinál a bal.

ESTI UJSÁG, 1939. XI. 29. Miért vetít a filmcenzúra öreg és többször javított gépen?

PEST, 1939. XI. 29. Mozis urak, higynék el hogy a publikum kritikát vár és nem hizelgést.

MAGYARORSZÁG, 1939. XI. 29. f. g.: Félre a magyar film dilettánsarv!

ORSZÁGJÁRÁS, 1939. XII. 1. Öt idegenforgalmi kultúrfilm készített a V. F. I.

BETTE DAVIS

Bette Davis 1908 április 5-én született Lowell-ben, Mass. U.S.A. Teljes neve: Ruth Elisabeth Davis. Nevét nem a film, hanem ő saját maga változtatta meg még főiskolás korában. Iskoláit a Newton High Schoolban végezte és tanulmányait a Cushing-akadémián fejezte be.

Eredetileg ápolónő akart lenni. Becsvágyából azonban az első vér láttán kigyógyult. Még iskoláskorában elhatározta, hogy színpadra lép. Mint főiskolás a Seventeen és a The Charm School című darabok főszerepeit játszotta. Majd klasszikus táncművészetet tanult.

Miközben táncművészeti tanulmányait végezte, megismerkedett Conroy Frankkel, aki meggyőzte arról, hogy igazi tehetsége a drámai művészetben rejlik. Erre édesanyjával azonnal NewYorkba ment és beiratkozott a John Murray Anderson-féle színiiskolába. Az abban az évben kiosztott két ösztöndíjat ő nyerte el.

Végre kínálkozott az első alkalom. Conroy bemutatta Bette Davist George Cukornak, akitől azonnal szerződést kapott a repertoár-darabokat játszó rochesteri társulatához. Bette a Cape Cod Playhouse-ban játszott — de csak egy hétig. James Light, a rendező, felismerte tehetségét és a The Earth Between című darabban jó szerepet adott neki. Ez a darab hamarosan NewYorkba került. Az első jó kritikák Bette Davisról newyorki lapokban jelentek meg.

Elérkezett immár a Broadwayra. Legközelebbi szerepét a V ad k a c s á-ban Blanche Yurkával kapta. Az Ibsen-szezon után a Broken Dishes című darabban, majd Richard Bennettel a Solid South című darabban lépett fel.

Ezekután, a film hívó szavát követve, elment Hollywoodba. Eleinte az Univer-sal filmgyárnál dolgozott, de itt látszólag már semmire sem ment. Majd elhatározta, hogy platinaszőke lesz, — és most is meg van róla győződve, hogy ennek az elhatározásának sokat köszönhet. Utóbb a Warner Bros filmgyár szerződtette le. Első szerepét a The Man Who Played God című film-ben kapta, amelynek főszereplője George Arliss volt, a híres angol színész, majd utána egy hosszú lejáratú szerződést kötött vele, amikor már azt hitte, hogy elejtik. Szerepet kapott a The Rich Are Always With Us című film-ben Ruth Chatteronnal, majd Dick Barthelmess-film-ben The Cabin In The Cotton. Ezekután legnagyobb öröme és meglepetésére új szerződést kapott főszerepekre.

Bette Davis egy csapásra a legünnepelebb hollywoodi filmszillagok sorába lépett elő.

Most csak egy becsvágya van: hogy tovább játszasson, és egy kedves otthon teremtsen magának. Az utóbbi már meg is van.

És ami a szerelmet illeti?... Nos, még kis iskoláslány korában beleszeretett egy iskolatársába, ifjabb Harmon O. Nelsonba. Gyermekszerelm volt, de azért izzott. A fiú elment Amherstbe. Leveleztek. Bette később elment a Cape Cod Play House-hoz. Még mindig leveleztek. Bette Hollywoodba került. A levelezés még mindig tartott. 1932 augusztusában Nelson elment Hollywoodba és itt egy nagyon magányos Bettet talált.

Ugyanabban a hónapban megesküdtek. Bette férjét „Ham”-nak becézi, házasságát pedig „pompás kísérletnek” tartja és úgy látszik, hogy ez kitűnően beválik.

Jobban szereti a színpadot mint a filmet, mert a színpad nem kíván olyan kemény munkát, mint a filmezés. És erősebb támadásnak is van kitéve. Azonban belátja, hogy csak a filmezéssel szereshet-e meg magának szép vidéki birtokát és az élet napfényes oldalát.

A filmszínészek és filmszínésznők közül Greta Garbot, Barbara Stanwycket, George Arliss-t, Warren Williamot és James Cagney-t szereti a legjobban. A színpadi színészek közül Leslie Howardot, és Katherine Cornell-t szereti. Szereti Philip Barry-t és George S. Kaufmann darabjait, Schubert Ferenc szimfónikus zenéjét és George Gershwim jazzzenéjét.

Legkedvesebb szerepe Barbara Stanwyck-vel volt a So Big című film-ben. A drámai művészetben kívül egyéb művészeti ágak nem igen érdeklik. Szereti a jó könyveket. Nem utazott sokat, kivéve egy angliai nyaralást, Hawai-ba azonban szívesen elmenne. Nincsenek kozmetikai titkai. Kedvenc sportja a lovaglás és a golf. Kitűnően úszik. Azt mondják hogy egyedüli nő, aki életmentési diplomát kapott. Szereti a futball-, tenisz- és pólmérkőzéseket nézni.

Szenvedélyei nincsenek. Nem ér rá. Ujságkritikák gyűjtése az egyedüli hobbitja. Szereti a kutyákat. Autóját maga vezeti. Szeret politikáról olvasni és köztársasági párti. Ezenkívül pedig kitűnő humorérzéke van. Nem szeret arcképhez ülni és nem szereti magát fényképeztetni, különösképpen nem a divatbemutatóra. Szereti az interjúkat és az ujságíróknál rendkívül népszerűségnek örvend.

Szerződéses viszonyban áll a Warner Bros First National Pictures filmgyárral és eddig több mint harminc film-ben szerepelt.

A magyar közönség nemrégiben a Jeza-bel-ben és a Judith-ban csodálhatta művészetét. Bemutatás előtt áll a Juarez c. nagyszabású filmje.

Hatalmas autótáborot világitott meg az *Urania* Filmszínház homlokzatának neonbetűtengere a csütörtöke esti premier előtt. A főváros katonai és polgári előkelőségei

érkeztek egymásután az első magyar repülőfilm théatre-paréjára. A meghívott vendégeket a színház zászlódszobában fogadta kívülről, a bejáratnál pedig a légvédelmi és légoltalmi osztály egyenruhás sorfala. Két hatalmas repüléstechnikai rekvizitum, egy óriásmotor és egy propeller nézett farkasszemet az érkezőkkel a várócsarnok körívében. Stílusos és impozáns rendezés.

Egymásután érkeztek az estélyiruhás hölgyek és urak. A fényes uniformisok között frakkos, szmokingos polgári előkelőségek. Mintha kőszínházi premiéren lettünk volna.

A bejárat egyik oldalán, a járdán a Magyar Film Iroda hangosfelvétel autója a jövőheti Magyar Világhíradó részére készíthető riportfelvétel előkészületeivel volt elfoglalva az operatőrök és technikai személyzet társaságában. Az egyik oldal-folyosón kábel fut végig a baloldali földszinti nagypáholyba, ahol a felvevő gép van felállítva. Két oldalt reflektorok, a színpad előtt mikrofon.

A színpadon katonazenekar játszik indulókat és ezek hangjai mellett vonulnak be a vendégek, akik sorában a következők neveit sikerült feljegyeznünk: József főherceg, Magdolna főhercegnő, vitéz Fábry Dániel dt. tábornok, országos légvédelmi főparancsnok, Jaross Andor miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, főhadsegéd, vitéz Sónyi Húgó altábornagy, honvédségi főparancsnok, vitéz Hellebront Antal ny. tüzérségi tábornok, a Vitézi Rend főkapitányának helyettese, Jány Gusztáv és Zách Emil altábornagy, Perényi Zsigmond br. és Teleki Tibor gróf koronaőrök, Szinyei-Merse Jenő és Törs Tibor képviselőházi alelnökök, Zsindely Ferenc dr. miniszterelnökségi államtitkár, Wlassics Gyula br., Kádas Károly, Törley Bálint és Bonczos Miklós államtitkárok.

A Himnusz és a Rákóczi induló nyitotta meg az emlékeztető filmbemutatót, majd a magyar és német híradó lepergése után vitéz Fábry Dániel dt. tábornok, országos

légvédelmi főparancsnok bevezető beszéde következett, amelyet érdekességénél fogva szó szerint közlünk:

Filmkockák az első magyar repülőfilm premierjéről

Királyi Fenségek!
Hölgyeim és Uraim!

Alig múlik el nap vagy óra, hogy akár a hadviselő országok haborús tevékenysége, akár a semleges országok haború elleni védekezése során ne olvassunk és ne hallanánk a légvédelemlről. Es míg a haborút viselő országok az e téren is szerzett tapasztalatokat teljes egészében rögtön alkalmazzák is, addig a semleges országok e tapasztalatok nyomán teszik meg a kellő előkészületeket és intézkedéseket.

A modern hadviselés teljes egészében a maga szolgálatába állította a technika újabb tényezőit és pedig a repülést, a légvédelmi tüzgépeket és a légoltalmat. A nemzetvédelem pedig szorosán összefogta és szétválaszthatatlanul összekovácsolta a három tényezőt. A repülő a sasok szárnyain, a légvédelmi tüzgép a ballisztika törvényein, a légoltalom pedig a híradás, a hangtan, a fénytán, az építészeti és sok más tudományon keresztül halad ugyanazon közös cél felé. S míg az aktív légvédelem a levegőből és a földről van hivatva lelőni vagy legalább is harc képtelenné tenni az ellenséges repülőket, addig a passzív légvédelem, a polgári légvédelem, vagyis légoltalom feladata az ellenséges repülő okozta károkat megszüntetni, de legalább is csökkenteni.

Körülbelül egy esztendeje annak, hogy felvetődött az a gondolat, hogy készítsék egy magyar film a légvédelemlről, de egy olyan film, amely a téma keretén belül nemcsak oktat és nevel, hanem szórakoztat is.

Egy esztendőnek lelkiismeretes, fáradtságos és áldozatos munkája meghozta a maga gyümölcsét, mert elkészült a magyar légvédelmi film. A film izzig-vérig magyar, benne csak magyar repülők, magyar légvédelmi tüzerek, magyar rendőrök, tüzoltók és mentők, magyar intézmények, magyar művészek és magyar pénz szerepelnek, — és ami a legfontosabb, benne van a magyar merészesség, bátorság és elszántság, de magyar benne a megalkuvás nélküli akarát, hősiesség és hazaszeretet.

E film megalkotásánál nem utánoztuk a külföldet sem. A külföld eddig vagy csak oktató vagy csak szórakoztató vagy csak bemutató jellegű légvédelmi filmet gyártott. A magyar filmnek meg volt a bátorsága ahhoz, hogy ezeket a különböző célkitűzéseket egy filmben egyesítse. A magyar film e feladatát kitűnően oldotta meg s úttörő kísérletével ki fogja érdemelni nemcsak a belföld, de a külföld csodálatát is.

Kedves kötelességet teljesíték akkor, amikor e helyről leghálásabb köszönetet mondok a honvédség legfőbb vezetőinek mindenkor megértő támogatásáért, derék repülőinknek és légvédelmi tüzereinknek, kitűnő rendőreinknek, tüzoltóinknak és intézményeknek, a filmben résztvevő egyéb intézményeknek és a Légoltalmi Ligának. Őszinte köszönetet mondok a szereplő művészeknek, akik odaadták tudásuk legjavát, akik méltón személyesítették

meg azt, amit és akit akartunk. Köszönet illeti a film minden rendezőjét s azokat is, akik az anyagi eszközöket oly áldozatosan rendelkezésre bocsátották. Végül pedig — de nem utolsó sorban — köszönetet mondok e helyről is Bánáss és Mamusich százados uraknak, akik a film szakszerű megrendezése körül oly rengeteg sokat fáradtak és a különféle tényezők öszhangját oly kitűnően megteremtették.

Aki a filmkészítés technikáját és bonyodalmaikat ismeri, jól tudja, hogy sokszor mily nehéz bizonyos eseményeket térbelileg és időbelileg összehozni. Ugy a légvédelmi, mint a légoltalmi cselekvések beállításánál természetesen az érvényben lévő szabályok és rendeletek adták meg az irányt, abban a néhány esetben pedig, ahol ettől el kellett térni, ott kizárólag a filmtechnika miatt történt ez.

Amidőn arra kérem a mélyen tisztelt hallgatóságot: fogadja ezt a jó, szép és kedves filmet azzal a jó szívvel és szeretettel, amivel az készült — most pedig: „Zúgjanak a magyar szirénák fel a magas égből s hirdessék ott is a magyar igazságot, de zúgjanak a magyar szirénák be a magyar szívekbe és lelkekbe, hogy azok sohasse csüggedjenek, mert a magyar jövő vártáján rendületlenül őrt áll a szárnyas dandár, a légvédelmi ágyú, valamint a légoltalom minden szerve és minden tagja!”

Nem szándékozunk kritikát írni e helyen a filmről. Beszéljen az maga és bírálja el azt a mozinagyközség. Csupán a film kivételes értékéről, a magyar légvédelem és

légoltalom példás felkészültségéről kívánunk megemlékezni, amit filmen eddig még sose láttunk. Félelmetesen szép a mi friss repülőflottánk bravúr-sorozata a levegőben. Ugy repülnek, úgy fordulnak-zuhannak, olyan döbbenetes biztonsággal, mintha a légitengerben tették volna az első lépést nem is olyan régen és nem a földön.

A légiútegek gyors és lélekzétállító működése a másik élmény ezen a magában nemében és magyar vonatkozásban teljesen eredeti filmben. Léghárfító tüzereink biztos, tanult munkája egészíti ki a légigépek pontos eredményét.

A premiér közönsége méltó hangulatban és megérdemelt tapsal fűszerezve nézte végig a magyar szárnyas dandárok teljesítményét, amikor — Istennek hála! — csak a filmen szólaltak meg komolyan a szirénák...

Dicséretünket küldjük erről a helyről mindenkinek, a legnagyobbaktól a legkisebbekig, akiknek valamelyes közzük is volt ehhez a filmhez, amely a magyar filmgyártás új fejezetét jelenti és amely a magyar légvédelem és légoltalom megnyugtató és büszke erősségét tárja elénk az egyszerű mozi ezáltal didalmas vásznáról.

(v. d.)

HIREK

Mai lapunkhoz mellékeljük a Kárpát-film legújabb külföldi filmjének, „A kirchfeldi pap”-nak képes ismertetőjét.

KISS FERENC PORTRÉJA

A Műcsarnok legutóbbi tárlatán feltűnést keltett egy olajportré, amely Kiss Ferencet, a Kamara elnökét ábrázolja magyar díszruhában. Burján László, a magyar festőművészgárda egyik jelesnek műve sok elismerő nézőt állított meg a Műcsarnok új tárlatán.

RÁCZ VALI MIKLÓS-NAPI MEGLEPETÉSE A HANGLIBAN

Bizonyára emlékeznek a MAGYAR FILM olvasói arra a verses imádságra, amely húsvéti számunk ünnepi költeményeként jelent meg *Magyar Miatyánk* címen. A vers szerzője, Váczai Dezső f. szerkesztőnk akkoriban az 1939-ik esztendő magyar feltámadásának ünnepére felajánlotta nemzeti imádságát a kormányzónak, a hercegprímásnak és a miniszterelnöknek. A *Magyar Miatyánk*-ot időközben megzenésítette Hetényi Kálmán, az Operaház fiatal tehetséges tagja és azt december 6-án, a kormányzó névnapján meglepetésként fogja először elénekelni Rácz Vali, több sikeres magyar film dízője a Hangli-ban.

SAKBEJELENTÉSEK BEJELENTÉSE AZ OMME-NÁL

Az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület fegyelmi bizottsága legutóbbi ülésén két fegyelmi ügyet tárgyalt. A panaszlott cégek ellen az volt a fegyelmi vád, hogy szakmai bemutatójukat nem jelentették be előzetesen az Egyesület titkárságának és így megtörtént az, hogy két bemutató ütközött két másik olyan filmcég bemutatójával, amelyek szabályszerűen bejelentették bemutatójuk idejét és azt a titkárság le is igazolta. A fegyelmi bizottság marasztaló határozatára tekintettel, az Egyesület elnöksége újból figyelemztette a filmcégeket, hogy szándékolt bemutatójukat előzetesen írásban feltétlenül jelentsék be, mert ennek elmulasztása esetén a fegyelmi eljárást feltétlenül azonnal folyamatba fogja tenni.

A NEMZETI SZÍNHÁZ TAGJAI CSAK AZ IGAZGATÓSÁG BELEEGYEZÉSÉVEL FILMEZHETNEK

A Nemzeti Színház igazgatója köriratban értesítette a színház tagjait, hogy a színészek csak az igazgatóság előzetes engedélyével vállalhatnak filmszerepeket és minden tagnak kötelessége, hogy filmszerződését bejelentse az igazgatóságnak. A Nemzeti Színház igazgatója erre a lépésre az kényszerítette, hogy több alkalommal zavarok támadtak a próbák folyamán, mert a színészek ugyanakkor a filmgyárakban is filmeztek. Ezzel a rendelkezéssel a színház el akarja kerülni ezeket a bonyodalmakat s lehetővé akarja tenni a próbák és a filmszereplések összeegyeztetésével úgy a próbák zavartalan biztosítását, mint pedig a nemzeti-színházi tagok filmszereplését.

AZ OKTATÓFILM KÖZLEMÉNYEK

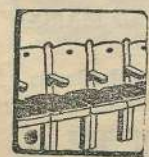
novemberi száma ismét bő tartalommal jelent meg. A Geszti Lajos igazgató szerkesztésében megjelenő hivatalos havi folyóirat legújabb számának tartalmából kiemeljük a következő oktatófilmcikkek: Tóth Bartók Jenő: *Mégegyszer a színes filmről*, Méhes Gyula dr.: *Oktatófilmjeink és a tanterv*, Mit mondanak a tanévi értesítők?, Tordai Zalányi Béla: *A film szerepe a biológiai oktatásban*, Lázár Szilárd dr.: *Jedlik Anyos dinamója*, A filmoktatás megindítása több székesfővárosi iskolában, Tájékoztató a készülő székesfővárosi oktatófilmekről.

SZLATINAY SÁNDOR RÓMÁBAN RENDEZ

Egy másik hírünkben beszámolunk arról, hogy legfiatalabb rendezőnk rövidesen talán végleg átteszi működési helyét Amerikába. Ebben a hírünkben pedig azt újsághozhatjuk olvasóinknak, hogy egy másik rendezőnk, Szlatinay Sándor, akinek nevéhez számos magyar film sikere fűződik, az elmúlt héten már el is utazott Rómába, ahol a *Cinecittà* telepén egy olasz filmvígjáték rendezését kezdi el részben műteremben, részben pedig a Svájci Alpeselektben. Magyar filmértelmeink igazi megbecsülését jelenti ez az újabb hír is. Szlatinay Sándor az olasz *Romana Editrice Film* vállalatához szerződött egyelőre egy filmhez, mint rendező és zeneszerző. Ez a filmgyártó-társaság nyerte meg az idei velencei nemzetközi filmversenyen a *Mussolini-serleget* az *Abuna Messias* című filmjével. Ugy tudjuk, hogy a Szlatinay Sándor rendezésében készülő és 28 métermi napra tervezett olasz filmvígjáték egyik női főszerepére egy magyar filmsztárt is szerződött a vállalat. Simor Erzsiről van szó, aki már több magyar filmben árulta el tehetségét és alínak ebben az olasz filmújdonosságban, amelynek *Hotel Janus* a címe, érdekes szerep jutna, tekintve, hogy olaszul nem tud. Itt említjük meg azt is, hogy az újabb olasz-magyar kulturális kapcsolatok során magyar filmtechnikai szakemberek olaszországi vendégszerepléséről is van szó.

MOZI EPÜL A FEHÉRVÁRI-ÚTON

Nemrégiben a főváros, a szabályokhoz ragaszkodva, megtagadta egy fehérvári-úti mozi építését. Pomázi György a Fehérvári-út 102b. szám alatti telkén akart mozi építtetni, de a telek kicsi volta miatt a városházán nem kapta meg az építési engedélyt. Fellebbezés folytán a Közmunkatanács Pomázi György részére mégis megadta a moziépítési engedélyt.

A SAJTÓTANÁCS ÜGYRENDJE

A *Filmkamara* testvérintézménye, az Országos Magyar Sajtókamara legfelsőbb szerve, az Országos Sajtótanács most adta ki füzet alakjában miniszterelnöki jogvagyott ügyrendi szabályait.

KATONAI MATINÉ AZ URÁNIÁBAN

Korszerű hadseregek címen tartott december 3-án, vasárnap délelőtt az *Uránia* Filmszínházban Nyírő László ny. vezérkari ezredes rendkívül érdekes elő-

adást. Filmen keresztül ismertette mindazokat a harci eszközöket és módokat, amelyekkel a mai hadseregek a béke megmentésére törekcszenek.

A „TOPRINI NÁSZ” AMERIKAI SIKERE

Három hét óta fut New Yorkban a magyar filmgyártás egyik valóban reprezentáns alkotása, a Photophon vállalat Léway-produkciójában készült *Toprini nász*, amely nálunk is megérdemelten nagy sikert aratott. A magyar filmújdonosság még ma is telt házakat vonz a sokmillió amerikai fővárosban, amelynek sajtója szigorúan és tárgyilagosan bírálja el a bemutatásra kerülő filmeket, akár honi termékek, akár idegen produkciók. A kritika három és fél csillaggal honorálta a *Toprini nász* rendezőjének, Tóth Endrének munkáját és ilyen magas osztályzatot eddig csupán két világhírű filmrendező, Frank Capra és Ernst Lubitsch kapott. Ugy tudjuk, hogy Tóth Endre, a *Toprini nász* tehetséges fiatal rendezője meghívást kapott Amerikába és rövidesen New Yorkba repül, hogy első amerikai filmjének rendezését megkezdhesse. Örömmel regisztráljuk a hírt, amely a magyar filmgyártó tehetségek igazi megbecsülésének kétségkívül jelentős megnyilatkozása.

GERŐ ISTVÁNT ELITÉLTÉK A ZSIDÓTÖRVÉNY KIJÁTSZÁSAÉRT

Feltűnő ítéletet hozott a múlt héten a VII. kerület rendőri büntetőbírája a zsidótörvény kijátszása miatt. Gerő István állott vádlotként Horváth Vendel fogalmazó, rendőri büntetőbíró előtt. Gerő István a *Mozgóképzem* Rt., a *Filmkereskedelmi Rt.* és a *Filmforgalmi Kft.*, valamint a *Film Bank Rt.* volt igazgatójaként szerepelt. A vád az volt ellene, hogy zsidó alkalmazottait nem jelentette be, illetőleg a fizetések bejelentése körül sem járt el teljesen szabályszerűen. A tárgyalás végén hirdették ki előtte az ítéletet: négyezer pengő pénzbüntetéssel sújtották és ezt az összeget nem fizetés esetén 40 napi elzárásra kell átváltoztatni. Gerő István enyhítéséért, az ügyész súlyosbításért fellebbezett. Ugyanezen a tárgyaláson vádlotként szerepelt Herrer Cézár, Gerő egyik alkalmazottja is. Azzal vádolták, hogy Gerőnek segítségére volt a zsidótörvény kijátszásában. Ezer pengő pénzbüntetésre ítélték, az ítélet azonban felfüggesztették. Azért kapott aránylag enyhe büntetést, mert mint alkalmazott, főnöke szigorú utasítására dolgozott.

ISMÉT PREMIER-MOZI LETT AZ OMNIÁBÓL

A Józsefváros kedvelt filmszínháza, az *Omnia*, amely éveken át bemutató mozi volt, az idei évadban utánjászó-színház lett. Az elmúlt héten azonban ismét premier-mozivá lépett elő és — értesülésünk szerint — a folyó évadban már az is marad. Az *Omnia* egy Kárpát-filmújdonossággal csatlakozik ismét a premier-mozik sorába. A csütörtöki bemutató-előadáson bemutatásra került *Kirchfeldi pap* című német film a siker jegyében indult.

A KÁRPÁT-FILM SZAKBEMUTATÓJA

amelyet a cég először december 4-től 7-ig tervezett megtartani, technikai akadályok miatt december 12-én, 13-án

és 14-én zajlik le az Omnia-ban. A háromnapos szakbemutaton két magyar és négy külföldi filmújdonosság kerül bemutatásra. December 12-én *A méltóságos asszony* (Igazolatlan óra) és a *Kirchfeldi pap*, december 13-án a *Bercsényi huszárok* és az *Erzsébet hercegnő* (Sisy), december 14-én pedig *Az asszony és a multja* és az *Éva rendet csinál* című film kerül színre.

A „KÉT LÁNY AZ UTCÁN” NÉMETORSZÁGBAN

A nemrég bemutatott magyar filmújdonosság, a *Két lány az utcán* című *Hunia-Lévy* produkció — mint értesülünk — rövidesen a német mozokban is bemutatásra kerül. A *Két lány az utcán* előadásának német jogát ugyanis — hír szerint — igen magas összegért megvásárolta az egyik berlini filmterjesztő vállalat.

FILMBEMUTATÓ A KÖZIGAZGATÁSI TANFOLYAM KERETÉBEN AZ OMH-BAN

A közelmúltban lezárult V. Közigazgatási Továbbképző Tanfolyam látogatást tett az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalban és az ott tartott előadás után a következő kultúrfilmújdonosságok kerültek bemutatásra a tanfolyam résztvevői előtt: *Szent István-hét*, *Hortobágy* és

Pécs. Mindhárom színes keskeny propaganda-film.

ÚJ HELYSÉGBEN AZ IBUSZ

Az elmúlt héten új helyiségbe költözött az Ibusz az Erzsébet-krt. 9–11. sz. alatti New York-palotába, ahol tágasabb irodahelyiségekben és a fővárosi filmélet központjában folytatja működését. Az Ibusz új irodájának telefonja: 148—396.

SZALONTAI KISS MIKLÓS GYÁSZA

Súlyos gyász érte az új magyar film-társadalom egyik fiatal tagját, szalontai Kiss Miklóst, a Mester-film ügyvezetőjét, akinek édesatyja, szalontai Kiss Ferenc, vall. alapítványi bérlő november 22-én Püspökladányban, munkás életének 83-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt.

FRANCIAORSZÁG

Betiltott filmek

A francia kormány a háborús helyzetre való tekintettel mindazokat a már korábban engedélyezett filmeket, amelyeknek pesszimisztikus beállítottsága nyomásztólag hathat a közönségre, betiltotta. A be-

tiltottak között vannak francia és külföldi filmek egyaránt, köztük igen neves alkotások, így: *Quai des brumes*, *La grande illusion*, valamint a *Hindu* lándzsás című amerikai film is.

NÉMETORSZÁG

A „Sicherheitsfilm”-ről

Mint már beszámoltunk róla, Németországban 1942 október 1. után csak nem robbanva égő másolatokkal lehet vetítéseket rendezni, úgy normál, mint keskeny méretben. Ez az előírás természetesen nemcsak a mozgóképszínházakra kötelező, hanem a laboratóriumokra is. A laboratóriumok vonalán mégis kivételt jelelt az az intézkedés, hogy a német üzemek külföldre 1942 október 1. után is szállíthatnak robbanva égő nyersanyagot másolatot.

Film, zene nélkül

Mint a német szaklapok jelentik, az Ufa telepén meginduló új Terra-film minden zenei aláfestést nélkülöz, mert rendezőinek elképzelése szerint a filmnek, mint művészi alkotásnak nincs szüksége idegen művészi támogatásra.

Erős német filmgyártás

A német gyártási jelentések szerint ebben az esztendőben több játékfilm készül, mint az elmúlt évben. Az 1939–40-es szezonban eddig készült filmek közül 38 már cenzurázott, míg 63 munkában van, ami azt jelenti, hogy összesen 101 film került műterembe. Az egy évvel ezelőtti statisztika 88 filmről számol be.

Modern szinkronterem Bécsben

Az osztrák fővárosban épül Európa legmodernebb utószinkron-műterme, amely a jelentések szerint a legközelebbi napokban megkezdí működését.

MEGJELENT

november 30-án a CITYfilmszínházban

M. W. KIMMICH

egészen újszerű rendezésében,

DOROTHEA WIECK

a közönség rég nem látott kedvence,

WERNER HINZ,

a „Sebastopol páncélos” és „A varsói fogoly” főszereplője,

FRANZ SCHAFFHEITLIN

a „Hazatérés” főszereplője, továbbá

ELISABET WENDT és FERDINAND MARIAN

ragyogó alakításában

a TOBIS nagyszabású bűnügyi filmje:

A NEGYEDIK NEM JÖN...

Egy titokzatos háttérű bűntény története, amely néhány évvel ezelőtt valóban megtörtént. - Ez a film teljesen eltér a bűnügyi filmek megszokott sablonjától és témában rendezésben, játékban egyaránt teljesen új utakon halad.

magyarországi vezérképviselete

Budapest, VII., Erzsébet-körút 16.

Telefon: 222—603.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6 TELEFÓN: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072. ELNÖK ES ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

425/1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. november 23-i, 265. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi november hó 12-től 18-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Pygmalion** (Egy virágáruslány regénye) (Pygmalion) (Deák film) hangos színmű 5 felvonásban, a Pascal filmgyárban 1939. évben készült, 2.395 m hosszú,

2. **Makrancos úr — előzetes** (A kis undok) (Das Ekel — Vorspann) (Walter Tibor) hangos reklám 1 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1939. évben készült, 92 m hosszú,

3. **34. sz. Reklámtekerics** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 37 m hosszú,

4. **Szisi hercegnő** (Prinzessin Sissy) (Kárpát film) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Mondial filmgyárban 1938. évben készült, 2.320 m hosszú,

5. **Viva Mexico** (Juarez) (Warner-First) hangos dráma 5 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1939. évben készült, 2.850 m hosszú,

6. **Magyar világhíradó 821. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 240 m hosszú,

7. **Ufa világhíradó 8. sz. 1939.** (Auslands- tonwoche Nr. 428.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1939. évben készült, 411 m hosszú,

8. **Izzó szerelem** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Gasparcolor filmgyárban 1939. évben készült, 64 m hosszú,

9. **Az üldözött — előzetes** (They made me a criminal) (Warner-First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1939. évben készült, 74 m hosszú,

10. **A riói rejtély** (Zentrale Rio) (Ufa) hangos színmű 5 felvonásban, a Terra Filmkunst-gyárban 1939. évben készült, 2.317 m hosszú,

11. **Dunaparti randevu** (Phöbus) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 2.346 m hosszú,

12. **Csipke Rózsika** (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, a Philips gyárban Hollandiában 1939. évben készült, 175 m hosszú,

13. **En voltam!** (Ufa) hangos színmű 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 2.264 m hosszú,

14. **En voltam! — előzetes** (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 140 m hosszú mozgófényképeket.

b) Kísérő műsorul a kötelező arányszámúba beszámíthatónak minősítette:

Jó szerencsét! (Só) (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 327 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

c) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

Tisztelet a kivételnek (Kino) hangos színmű 3 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 2058 méter hosszú mozgófényképtől.

d) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **Kaposvár** (M. F. I.) riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 359 m hosszú,

2. **Az első évforduló** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 28 m hosszú,

3. **Hubertus** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 27 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. évi november hó 18-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

M. F. I.

823. szám.

1. Az alsó-wallisi leomlott hegyoldal pusztításai. (Fridli)
2. Francia csapateltolások az árvízlepte területen. (Metro)
3. Az „Impero“ olasz óriás hadihajó vízrebocsátása. (Luce)
4. Gépesített holland tűzország diszfelvonulása. (Polygoon)
5. Német haderők készülségekben várják a riadót. (UFA)
6. Hatalmas méretű OTBA kórház építése Budán. (MFI — Horváth)
7. A főtí Faluszínpad népi ének és táncbemutatója. (MFI — Nagy L., Zsabka, Marton)
8. Új Hangya-munkásházak felavatása Budafokon. (MFI — Nagy L., Zsabka, Marton)
9. Fejér vármegye vitézi napja Székesfehérvárott. (MFI — Kerti)
10. Hatalmas siugrószáncot építenek Kárpátján. (MFI — Kiss E.)
11. Csendőrákadémikusok első udvarlaci őrsege. (MFI — Fekete)

UFA VILÁGHIRADÓ

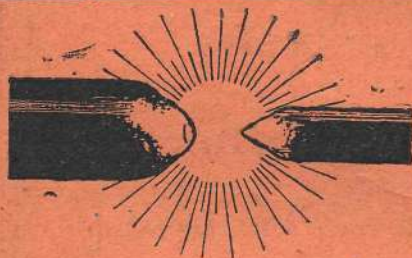
10. sz. 1939.

1. Olasz telepések megérkezése Tripoliszba.
2. Amerikai Antarktisz jármű.
3. Divatiskola Prágában.
4. Harmónika-játékosok.
5. Kerékpárverseny a Deutschlandcsarnokban.
6. Japán diákok gyakorlata.
7. Az olasz trónörökösné a vörös keresztnél.
8. Román karmester vendégjátéka a német birodalmi fővárosban.
9. Hírívő kutyák és postagalambok.
10. A német tengerpart védelme.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 48. sz.

1. Egy újonnan alakult francia ezred átveszi a zászlóját.
2. Levizsgázott görög pilóták felesküsznek.
3. Max brüsszeli polgármester temetése.
4. Lebrun francia köztársasági elnök a Sorbonne megnyitása.
5. A piemonti hercegnő átadja diplomáikat az új ápolónőknek.
6. Megszűnt az amerikai kiviteli zárlat.
7. Amerikai magyorozásár Virginiában.
8. A szalagdész a jövő divatja.
9. Körmenet a szentelt gyertyák előtt Belgiumban.
10. Tornászünnep Amerikában.
11. Vízisport Kaliforniában.

MOZI SZENÉT

rendelje

MOLNÁR FERENCNÉL

IV., Király-utca 90. II. 20.

Tel.: 325-079

FÜSZER ÉS CSEMEGE

A Vigszínház nagysikerű darabja filmen

Ira
Csathó Kálmán

Zene:
Kemény Egon

Rendezte:
Ráthonyi Ákos

Főszereplők:

Jávor Pál, Szörényi Éva, Somlay Artur, Vizváry Mariska,
Dénes György, Bihari József, Földényi László, Hidvéghy
Valéria, Kőműves Sándor Lévai Béla produkció

Megjelenik: ÁTRIUM, DÉCSI, CASINO

Forgalomba hozza: **PHOTOPHON FILM**

VII. kerület, Erzsébet-körút 8.

Új telefon: 422-005

FELEJTETHETLEN ASSZONY

(ELVESZETT PARADICSOM)

A francia filmgyártás remeke

Rendezte:

Abel Gance

Zene:

Hans May

FŐSZEREPLŐK:

Fernand Gravey,

Michelin Presle,

Elvira Popescu

Megjelenik a SCALA FILMSZÍNHÁZBAN